

Nu har vi öppnat möjligheten att lämna kunskapsbidrag på främmande arter

SLU Artdatabanken har återigen fått i uppdrag att riskklassificera främmande arter på uppdrag av Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket. Under 2023 och första månaderna av 2024 riskklassificerades ett stort antal akvatiska arter och dessa granskades våren 2024. Under sommaren och hösten 2024 har arbetet med att riskklassificera terrestra arter pågått. Ytterligare ett antal akvatiska arter har också riskklassificerats.

Från och med idag, den 20 januari till och med eftermiddagen den 3 februari 2025 öppnar vi upp för möjligheten att ta del av metod och underlag för SLU Artdatabankens arbete med riskklassificering av främmande arter. Vi öppnar också för möjligheten att bidra med ytterligare kunskap kring de arter som har riskklassificerats under samma period. Nyttillkommen kunskap kan, efter denna period, komma att användas för att justera utfall av riskklassificeringen. Slutgiltigt utfall planeras att presenteras av SLU Artdatabanken i mars 2025.

Arter som har klassificerats har systematiskt sorterats från relevanta listor, via ett tidigare steg i verktyget kallat "screening". Du kommer kunna se information från både screening och riskklassificering för de arter som riskklassificerats under sommaren och hösten 2024 .

För riskklassificeringen används metoden GEIAA som Norska Artsdatabanken tagit fram och förfinat sedan förra klassningen 2017, du kan läsa mer om den processen i riktlinjerna via länken nedan. Metoden bygger på en uppskattning av hur stor risk en främmande art utgör för inhemsk biologisk mångfald, utifrån kunskap om arternas biologi (habitatkrav, spridningsförmåga, livscykel, etc) i kombination med antaganden om framtida klimat. SLU Artdatabanken har använt sig av samma generella klimatscenarier för en period på 50 år framåt som användes vid riskklassificeringen som utfördes 2018. De är framtagna som så kallade "worst case scenarios" och bygger på antagandet att framtiden är fossilintensiv med fortsatt höga utsläpp (IPPC; RCP 8.5).

Det är bra om du har en översiktlig kunskap och förståelse för metod och uppdrag innan du lämnar ditt bidrag. Bidraget ligger öppet och synligt under den period som denna insynlösning är öppen. Metodens riktlinjer och användarmanual finns i verktyget.

Genom att lämna ett kunskapsbidrag lämnar du också ditt samtycke till att din e-postadress registreras under tidsperioden för SLU Artdatabankens arbete med riskklassificering av främmande arter (t o m december 2024). Registret skapas för att upprätthålla en möjlighet att återkoppla till dig som bidragslämnare. De personuppgifter som du lämnar här kommer inte att användas i andra syften. Vill du veta mer om hur SLU Artdatabanken hanterar personuppgifter, se här:

<https://www.artdatabanken.se/om-oss/behandling-av-personuppgifter/>

Riktlinjer (finns också direkt i verktyget i raden högst upp)

[Retningslinjer for økologisk risikovurdering av fremmede arter](#)

Användarmanual (finns också direkt i verktyget i raden högst upp)

[Brukermanual for FremmedArtsBasen 2023. Horisontskanning og kologisk risikovurdering a v fremmede arter.](#)

Frågor mailas till: uppdragriskklassificering@slu.se

Så här gör du för att lämna ett kunskapsbidrag till klassificeringen

För att bidra med kunskap till riskklassificeringen behöver du ha ett konto på SLU Artdatabanken. Om du redan har ett konto kan du gå direkt till steg 4. Om du inte har ett konto behöver du skapa ett:

1. Gå till [Välkommen till Artportalen - Artportalen](#) och tryck "skapa konto"
2. Fyll i alla uppgifter, godkänn villkoren och tryck på "skapa konto"
3. Bekräfta kontot via länken som skickas till din mailadress du registrerat
4. Gå till <https://sfab2.artdatabanken.se/> och logga in med ditt artdatabankskonto.
5. Begär att bli granskare. Vi försöker godkänna så snabbt som möjligt men kan inte lova att det sker samma dag om du begär rollen utanför kontorstid. Du behöver själv gå in och kolla om du kommer in i systemet, du får alltså inget mail om att du är godkänd/insläppt.
6. Välj om du vill titta på screenade eller riskklassificerade arter och välj organismgrupp i rullistan.
7. Du kan välja att titta på en specifik art genom att söka efter den.
8. Eller kolla igenom hela listan. Det går inte att sälla mellan terrestra och akvatiska arter. I den grå boxen kan du göra vissa urval om du till exempel bara vill titta på arter som hamnat i en viss kategori eller fått utslag i ett visst kriterie. Endast arter som ska granskas i denna omgång kommer synas. De som granskades under våren 2024 är dolda.

Riskbedömning

Vad vill du göra?

Screening

Riskklassificering

Välj artgrupp

Alger

Sök på art, släkt eller högre taxonomisk nivå (från fullständig artlista):

Arter som kom från screening

Filtrerar på status, kategori och kriterier från nuvarande klassificering

Filtrerar på förändring, kommentarer och klassificeringsansvarig i nuvarande riskklassificering

Artens status	Riskkategori	Utslagsgivande kriterium
☐ Riskbedömt	☐ Mycket hög risk (SE)	☐ A
☐ Etablerad efter 1800	☐ Hög risk (HI)	☐ B
☐ Träskelart	☐ Potentiellt hög risk (PH)	☐ C
☐ Regionalt främmande	☐ Låg risk (LO)	☐ D
☐ Effekt utan självständig reproduktion	☐ Ingen känd risk (NK)	☐ E
☐ Ej riskbedömt	☐ Ej klassificerad (NR)	☐ F
☐ Etablerad före 1800		☐ G
☐ Inkluderad i klassificeringen av ett annat taxon		☐ H
☐ Arten är inte främmande i Sverige		☐ I

Visar totalt 46 Utvärderingar

Använda filter:

Art	Kategori 2018	Kategori HSc 2023	Senast sparad	Kommentar	Bedömningsstatus
<i>Agloothamnion halliae</i> (F.S. Collins) N.E. Aponte, D.L. Ballantine & J.N. Norris hamndun	NK	PH	2024-12-18 av Christina Halling	Totalt: 0 Obehandlat: 0	Färdigställt
<i>Antithamnion pectinatum</i> (Montagne) J. Brauner		HS LO	2024-06-25 av Christina Halling	Totalt: 0 Obehandlat: 0	Färdigställt

9. Välj art genom att trycka på den.
10. Om du tittar på screenade arter syns en box med den information som legat till grunden för om arten gått vidare till riskklassificering eller inte.

Välj bedömning Lägga till ny art Riktlinjer ▾ Logga ut Cajza Eriksson

Screening Artens status Artinformation Spridningsvägar Bakgrundsdata för riskklassificering Riskklassificering Klimateffekter

Geografisk variation Summering Referenser Kommentar till klassificeringen JSON

Screening av potentiella tröskelarter

Etableringspotential

Hur många 2 km x 2 km-rutor kan arten kolonisera under en 10 års-period baserat på en introduktion till svensk natur? Anta att själva introduktionen sker i perioden fr.o.m. i dag och 40 år fram i tiden.

0 (dvs. arten har dött ut från introduktionsplatsen)
 1 (dvs. arten har varken expanderat eller dött ut)
 2 eller flera (arten har expanderat)

Arten har blivit intorducerad till bland annat Nederländerna och Storbritannien men uppvisar även efter en lång tid ingen egentlig spridning. Bedömd till låg risk i norska riskklassificeringen 2023 (Artsdatabanken, 2023)

Ekologisk effekt

Är det några kända (från utlandet) eller uppskattade (i Sverige) väsentligt negativa ekologiska effekter knutna till arten?

Nej
 Ja, men bara så länge arten är på plats
 Ja, och effekten fortsätter även efter att arten är försvunnen

Inga kända ekologiska effekter har meddelats.

Slutsats

Arten faller utanför avgränsningen och ska inte riskklassificeras.

11. Om du istället tittar på riskklassificerade arter öppnas en bild med ett större antal flikar, dessa är låsta och kan inte redigeras av dig, men du kan se vad som är ifyllt och se om det stämmer med din kunskap och erfarenhet.
12. För en del av flikarna (t ex bakgrundsdata för riskklassning) öppnas fler flikar (utbredning och naturtyper).

11.

Screening **Artens status** Artinformation Spridningsvägar Bakgrundsdata för riskklassificering Riskklassificering Klimateffekter

Geografisk variation Summering Referenser Kommentar till klassificeringen JSON

Artens status i dag

Är arten främmande?

12.

Screening Artens status Artinformation Spridningsvägar **Bakgrundsdata för riskklassificering** Riskklassificering

Klimateffekter Geografisk variation Summering Referenser Kommentar till klassificeringen JSON

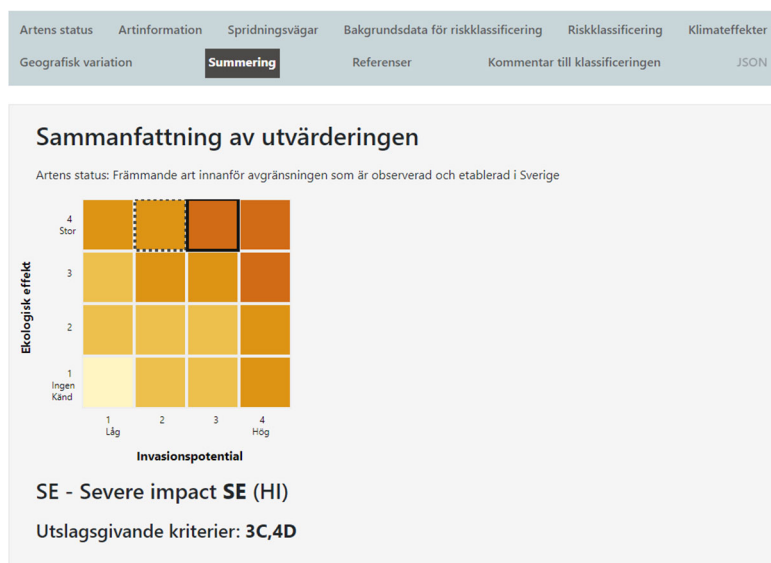
Utbredning **Naturtyper**

Effekter på hotade naturtyper enligt EUs Rödlistning 2016

Välj bland följande hotade naturtyper:

- > Blottad mark
- > Hed
- > Gräsmark
- > Skog
- > Våtmark

13. Du kan också välja att gå direkt till fliken "summering" för att läsa slutsatserna för arten. Alla texter är inte helt klara så tänk på att det vi är ute efter är relevant kunskap om arterna.

14. Om du vill lämna ett kunskapsbidrag gör du det under fliken "kommentar till klassificeringen". Alla kommentarer kommer kontrolleras av våra experter och vi kontaktar dig om vi vill ha ytterligare information. Vi kan tyvärr inte återkoppla på alla kommentarer.
15. Riktlinjer och användarmanual finner du i den översta raden.

Välj bedömning Läg till ny art **Riktlinjer** Logga ut Cajza Eriksson

Artens status Artinformation Spridningsvägar Bakgrundsdata för riskklassificering Riskklassificering Klimateffekter

Geografisk variation Summering Referenser **Kommentar till klassificeringen** JSON

Kommentarer

ID	Kommentarer knutna till klassificeringen	Författare	Datum	Ta bort
----	--	------------	-------	---------

Här kan du skriva kommentar på klassificeringen.